

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ
АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗА ОСВІТНЬО-
ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти щодо стану академічної доброчесності при навчанні за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування».

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **в 2 семестрі 2020-2021 навч. року** за анкетною: «Академічна доброчесність». Процедура, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#)

Респондентам було запропоновано відповісти на одинадцять питань, що оцінювали: якість освіти, рівень корупції в університеті, недоброчесність в процесі навчання та вивчення дисциплін, навчальне навантаження; колективи кафедр та ПІБ викладачів, що є взірцем доброчесності. За результатами проведення анкетування керівництво ТДАТУ, факультету (інституту), кафедри може застосовувати різні форми адміністративного впливу та вживання корегувальних дій.

Всього опитані **8 респондентів** (здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр»), що склало **100%** від загальної кількості здобувачів за цією освітньою програмою. *Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).*

1. Здобувачам було запропоновано оцінити *якість освіти, яку вони отримують в ТДАТУ* за наступною шкалою (рівні): дуже низький; загалом низький; середній; загалом достатньо високий; дуже високий. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 1.

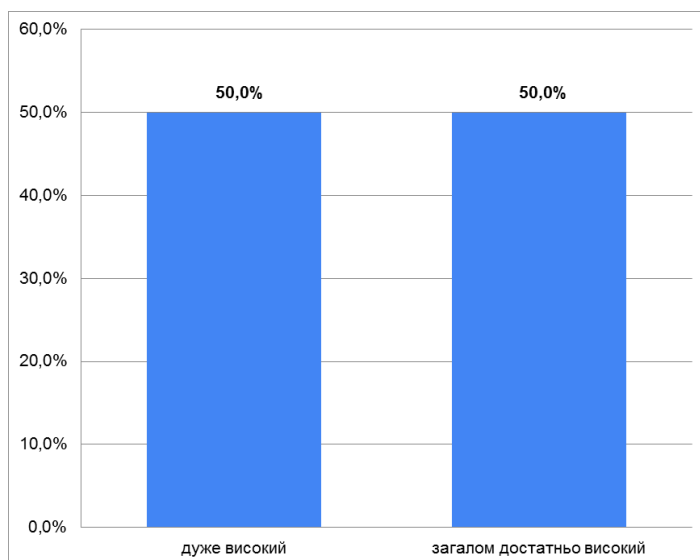

Рисунок 1 - Оцінювання якості освіти в ТДАТУ здобувачами вищої освіти (у відсотках)

З аналізу рисунку 1 не важко пересвідчитися у високій оцінці якості освіти в ТДАТУ, а саме рівні «дуже високий» 50% та «загалом достатньо високий» 50%.

2. Здобувачам вищої освіти було запропоновано оцінити корупцію в університеті за наступною шкалою: ні, не стосуються зовсім; частково стосуються, але часто викладачів провокують самі студенти; стосуються частково, і "ініціатива" належить деяким викладачам; корупція у нас масове явище, у якому задіяні усі - і студенти, і викладачі. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 2.

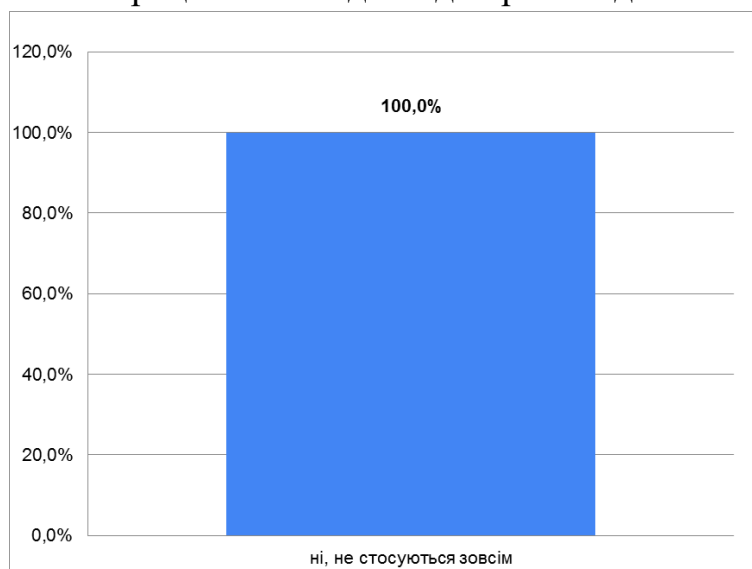

Рисунок 2 - Оцінювання здобувачами вищої освіти рівня корупції в університеті (у відсотках)

Аналіз рисунку 2 свідчить про низький рівень корупції в ТДАТУ, а саме респонденти відповіли 100 % «ні, не стосуються зовсім».

3. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Чи доводилось Вам особисто в цьому семестрі робити наступне...?». Варіанти відповідей були наступні - часто, рідко, ніколи:

- дарувати подарунки викладачам
- надавати викладачам на послуги кафедри
- купувати навчальні матеріали кафедри
- купувати реферат
- купувати курсову роботу
- купувати дипломну роботу
- платити гроші за оцінку
- платити за поселення у гуртожиток
- готувати шпаргалки для складання заліків, іспитів, ПМК
- списувати з власних конспектів на контрольних заходах
- завантажувати матеріали з Інтернету, копіювати і здавати як власні.

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 3. Тут не наведені відповіді, що отримали 100 % «ніколи»: дарувати подарунки викладачам; надавати викладачам на послуги кафедри; купувати навчальні матеріали; купувати реферат; купувати дипломну роботу; готувати шпаргалки для складання заліків, іспитів, ПМК; списувати з власних конспектів на контрольних заходах та завантажувати матеріали з Інтернету, копіювати і здавати як власні.

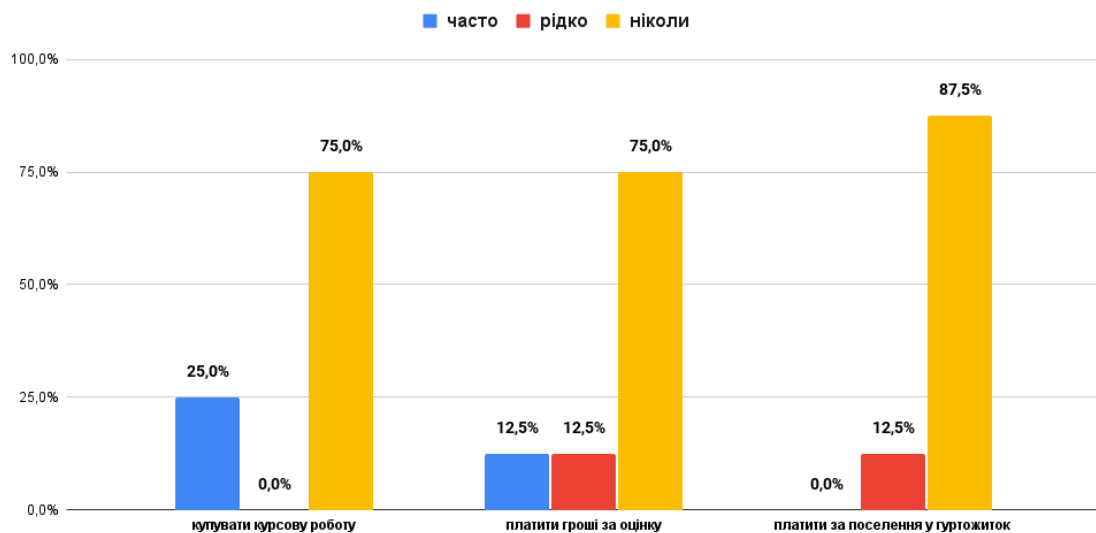

Рисунок 3 - Оцінювання здобувачами вищої освіти дій щодо питань недоброчесності в університеті (у відсотках)

Аналіз відповідей показує, що в середньому 94,3% респондентів перелічених дій щодо питань недоброчесності в університеті не робили. Респонденти (25%) вказали, що «часто» купували курсову роботу; 25% «часто» і «рідко» - платили гроші за оцінку; 12,5% «рідко» - платили за поселення у гуртожиток.

4. В продовженні попереднього питання здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Якщо Ви в цьому семестрі особисто робили щось з вище переліченого, то з якою метою?». Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- для того, щоб вступити до ЗВО

- для того, щоб отримати потрібну оцінку
- для того, щоб не здавати лабораторні і практичні роботи
- для того, щоб не робити особисто курсову чи дипломну роботу
- це був «знак вдячності»
- в мене не було вибору, я діяв під тиском вимог викладача.

Дали відповідь на це запитання **3 (37,5%)** з **8** респондентів, які відповіли, що робили недоброчесні дії для того, щоб отримати потрібну оцінку 100 (рис. 5).

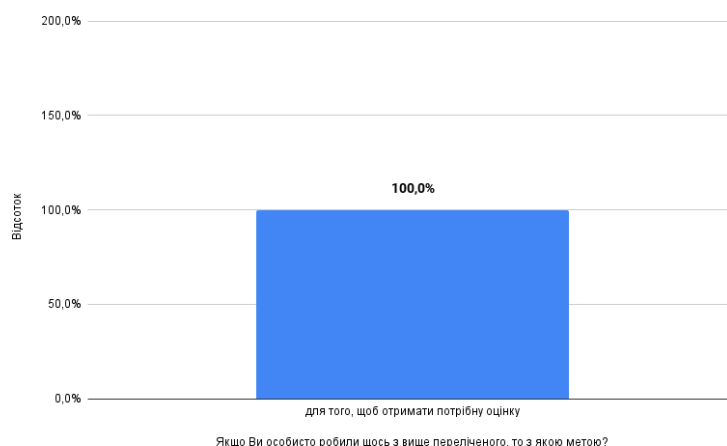

Рисунок 5 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

5. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «В який спосіб можна дізнатися про існування можливості «купити» оцінку?». Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- від самого викладача
- від старости
- від методистів, лаборантів тощо
- від студентів старших курсів
- від своїх сокурсників
- не володію такою інформацією

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 6.

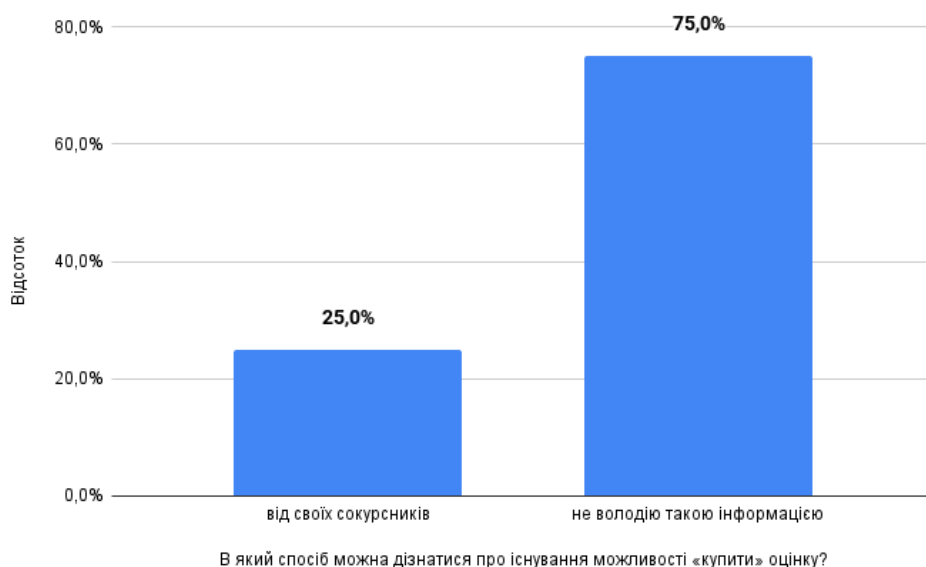

Рисунок 6 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

З рисунку 6 видно, що 75% здобувачів вищої освіти не володіють інформацією щодо існування можливості «купити» оцінку.

6. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Оцініть як часто Вам в цьому навчальному році доводилось зустрічати повтори тем на різних дисциплінах (на шкалі від 1 до 5, де 1 – взагалі не доводилось, 5 – дуже часто)». Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 7.

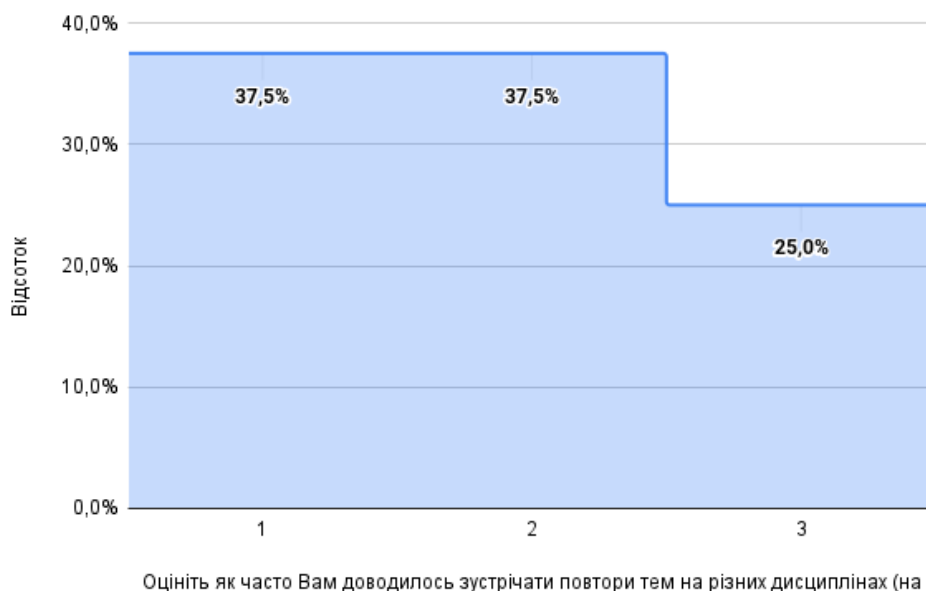

Рисунок 7 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

Аналіз рисунку 7 показує, що по 37,5 % здобувачів вказали, що «взагалі не доводилось» та «скоріш не доводилось» зустрічати повтори тем на різних дисциплінах в цьому навчальному році.

7. На питання «Чи доводилося Вам в цьому навчальному році писати однакові роботи для різних дисциплін?» респонденти відповіли, що не доводилось 100% (рис.

8).

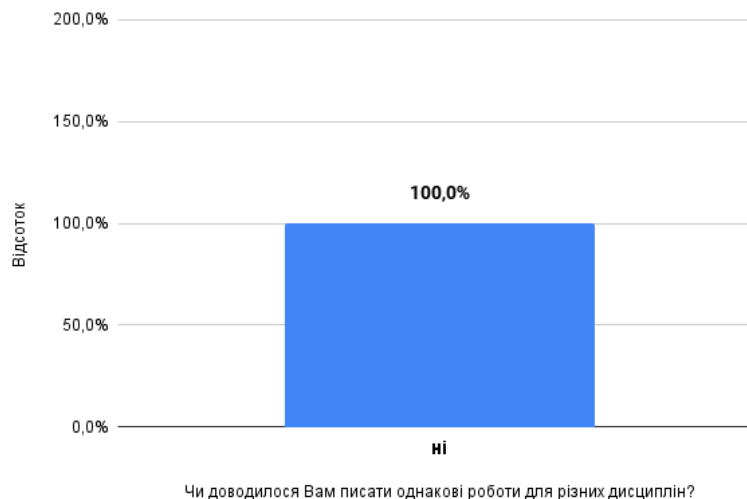

Рисунок 8 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

8. На питання «Чи доводилося Вам в цьому навчальному році слухати курс (окремі теми) з академічного письма/академічної доброчесності?» 63% респондентів відповіли, що не доводилось, та 38%, відповідно, «так».

9. На питання «Як Ви оцінюєте власне навчальне навантаження впродовж цього семестру?» здобувачі вищої освіти всіх курсів навчання відповіли 75% як «помірне навантаження» та 25 % «скоріш надмірне» (рис. 9).

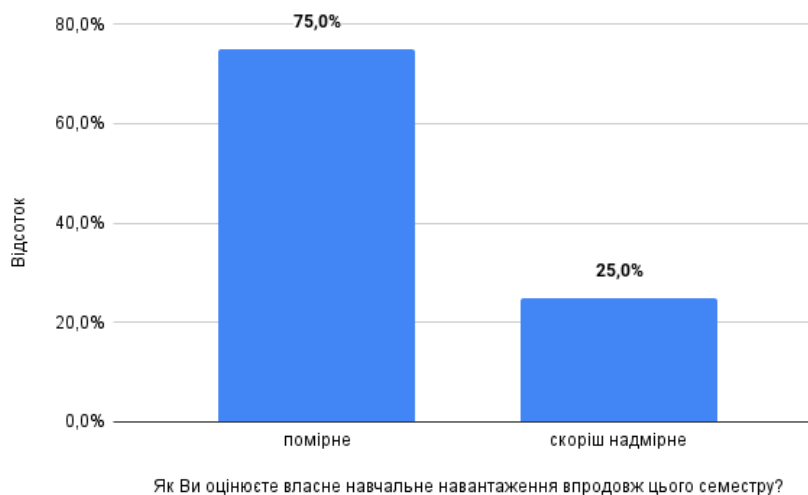

Рисунок 9 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

10. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Колективи яких кафедр, на Ваш погляд, є ВЗІРЦЕМ ДОБРОЧЕСНОСТІ та дотримання професійної етики?» (кількість відповідей не більше трьох). Дали відповіді 8 (100%) з 8 респондентів. Лідери серед кафедр за результатами опрацювання наведені на рисунку 10.

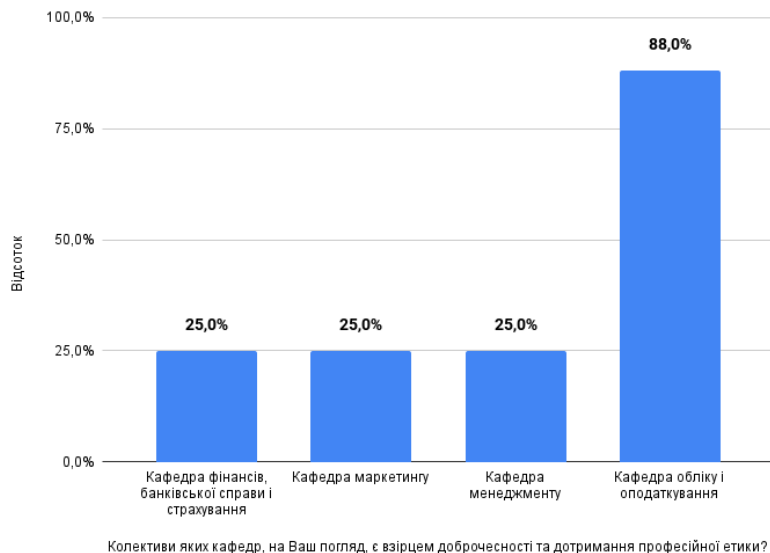

Рисунок 10 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

Аналіз результатів опитування показує, що кафедру обліку і оподаткування вказали 88% здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр», як взірець доброчесності та дотримання професійної етики.

Висновки

Відповідно до результатів анкетування щодо стану академічної доброчесності при навчанні за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування» за всіма критеріями є досить високою.

За показником рівня корупції 100% респонденти відповіли «ні, не стосуються зовсім», що свідчить про низький рівень корупції в ТДАТУ. Також, в середньому 94,3% респондентів перелічених дій щодо питань недоброчесності в університеті не робили. Респонденти (25%) вказали, що «часто» купували курсову роботу; 25% «часто» і «рідко» - платили гроші за оцінку; 12,5% «рідко» - платили за поселення у гуртожиток, 100% респондентів, які відповіли, що робили недоброчесні дії для того, щоб отримати потрібну оцінку.

У відповідності до результатів анкетування було проведено засідання кафедри із залученням представників магістратури для обговорення можливих напрямів запобігання питанням корупції та посилення значущості дотримання академічної доброчесності за наступними пунктами:

- кожному викладачу в рамках своєї роботи зі студентами проводити бесіди і наочно показувати, як недотримання недоброчесності впливає на результативність навчання, працевлаштування, рівня професійної оплати;
- ознайомлювати здобувачів вищої освіти з наступними нормативними документами, затвердженими в ТДАТУ, та якими мають керуватися у освітній

діяльності всі учасники освітнього процесу: Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, Кодекс честі, Антикорупційна програма, Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в ТДАТУ;

- в рамках вивчення економічних, облікових та особливо фінансових дисциплін звертати увагу слухачів на те, як корупція впливає на економічні процеси держави в цілому та регіону;

- проводити спільні для всіх студентів спеціальності заходи з ознайомленням із сучасними аналітичними звітами стосовно рівня корупції та її впливу на стан світової економіки;

- розглянути та обговорити можливість проведення подібних семінарів у ключі «популярної економіки» для студентів не економічних спеціальностей.

Гарант ОПП «Облік і оподаткування»
другого (магістерського)
рівнем освіти
д.е.н., професор

Дар'я ТРАЧОВА

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н, доцент

Радміла СКЛЯР